№ 3(54) 2011

НАУКОВИЙ ВІСНИК НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ (ЕКОНОМІКА, ПРАВО)

Державна податкова адміністрація України

НАУКОВИЙ ВІСНИК

Національного університету державної податкової служби України

(економіка, право)

№ 3(54) 2011

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор — **Мельник П.В.**, доктор економічних наук, професор

Заступник головного редактора — **Тарангул Л.Л.**, доктор економічних наук, професор

Заступник головного редактора — **Цимбал П.В.**, доктор юридичних наук, професор

Відповідальний секретар — **Василькова Т.В.**, кандидат економічних наук, доцент

Андрущенко В.Л., доктор економічних наук, професор
Бахін В.П., доктор юридичних наук, професор
Білоус В.Т., доктор юридичних наук, професор
Варналій З.С., доктор економічних наук, професор
Воронова Л.К., доктор юридичних наук, професор
Галянтич М.К., доктор юридичних наук, доцент
Гончаренко В.В., доктор економічних наук, професор
Горленко І.О., доктор географічних наук, професор
Дедекаєв В.А., доктор економічних наук, професор
Долгий О.А., доктор наук з державного управління, професор
Костіна Н.І., доктор економічних наук, професор
Лисенко В.В., доктор юридичних наук, професор
Нечай А.А., доктор юридичних наук
Ніколаєв В.П., доктор економічних наук, професор
Онишко С.В., доктор економічних наук, професор
Попович В.М., доктор юридичних наук, професор
Ріппа С.П., доктор економічних наук, професор
Тимченко Л.Д., доктор юридичних наук, професор
Чугаєв А.О., доктор економічних наук, професор
Шишка Р.Б., доктор юридичних наук, професор

Рекомендовано до друку Вченою радою Національного університету ДПС України, протокол № 1 від 29 серпня 2011 року.

Фахове видання економічного та юридичного спрямування (постанова президії ВАКу України від 10 лютого 2010 р. № 1-05/1)

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.
За точність викладеного матеріалу відповідальність покладається на авторів.
Рукописи рецензуються редакційною колегією.
Зміни тексту та скорочення, що впливають на зміст матеріалів, а також їх перейменування вносяться редакцією за погодженням авторів.
При передруку матеріалів посилання на "Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право)" обов'язкове

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 13430-2314 ПР від 10.12.2007 р.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ ТА ВИДАВЦЯ: вул. Карла Маркса, 31, м. Ірпінь, Київська обл., Україна, 08201.
Тел. (04497) 60-9-94,
e-mail: visnik@asta.edu.ua. Веб-сайт: www.asta.edu.ua.

© Національний університет державної податкової служби України, 2011

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ДЕРЖАВНОЇ
ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ (ЕКОНОМІКА, ПРАВО)**

Засновник та видавець
Національний університет державної податкової служби України

Щоквартальний науковий журнал

Заснований у травні 1997 р.

№ 3 (54) 2011

УДК 33/34 + 657

ЗМІСТ

Економіка

Онишко С.В., БІлоус І.В Взаємозв'язок інноваційних і модернізаційних процесів як генератор накопичення суспільного капіталу.....4
Куценко В.О. Детермінанти трудової міграції населення України.....11
Онуфрик М. С. Податкове регулювання економічної діяльності в Україні.....20
Поснова Т.В. Вплив соціальних факторів на стан економічної безпеки.....27

Фінанси, грошовий обіг і кредит

Тарангул Л.Л., Серебрянський Д.М., Новицька Н.В. Ефективність бюжетно-податкової підтримки національної економіки України..... 34
Костіна Н.І., Присяжнюк О.П. Підвищення рівня капіталізації банків як індикатор розвитку фінансової системи України..... 44
Гребенюк Л.А. Стратегічні цілі банківського кредитування малого бізнесу в Україні.....51
Бугай Т.В. Особливості бюджетного процесу в Україні.....56
Поляков М.Й. Джерела фінансування розвитку галузі зв'язку та потенціал їх нарощування.....65
Сіроткіна О.О. Роль процентного каналу у механізмі трансмісії грошових потоків.....76

Податки

Дедекаєв В.А., Коломієць Т.А. Проблеми корегування податкової політики в Україні.....83
Романюк М.В. Податкові важелі впливу на амортизаційну політику підприємства в Україні.....92
Матухно М.О. Стан впровадження системи електронного контролю в адмініструванні податку на додану вартість.....99
Коноваленко Н.В. Інвестиційний податковий кредит як інструмент фінансування діяльності промислових підприємств.....106

Облік, аналіз і аудит

Мискін Ю.І., Ткаченко С.А. Бюджетування в управлінні інноваційним розвитком переробних підприємств АПК.....112
Михасик О.Д. Види безготівкових розрахунків в іноземній валюті 117

Ірпінь – 2011

Самбурська Н.І. Витрати на ремонт і поліпшення основних засобів підприємств: аспекти обліку та оподаткування.....124

Право

Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право; теорія права

Касьяненко Л.М. Класифікація процесуальних фінансово-правових норм.....131
Новицький А.М., Антипенко І.В. Інформаційно-правове забезпечення обліку та реєстрації нерухомого майна в Україні.....139
Печуляк В.П. Правове регулювання підприємницької діяльності у сфері лісогосподарства.....146
Чеховська І. В. Удосконалення системи профілактики сімейного неблагополуччя: організаційно-правовий аспект.....152
Литвин Н.А. Людиноцентристське призначення функцій державно-управлінських відносин.....162
Ковтун В.М. Світовий досвід правового регулювання фінансової відповідальності за порушення податкового законодавства.....168
Гордійчук В.В. Застосування порядку митного оформлення транспортних засобів.....175
Никитченко Н.В. Захист інтересів суб'єктів господарювання як платників податків.....182
Блащук Н.І. Особливості адміністрування туристичного збору в Україні.....188
Бірюкова І.Г. Сутність поняття фінансового моніторингу: правовий аспект.....196
Негреша Д.М. Правові засади діяльності апарату Верховної Ради України.....202
Поночовна-Рисак Т.М. Ціннісні орієнтації майбутніх податкових інспекторів.....208
Пригоцький В.А., Стріяшко Г.М. Вирішення спорів у податковій сфері.....214
Журавський О.А. Фактори впливу на виникнення податкових спорів.....220
Крикун В.Б. Роль податкових пільг у здійсненні антикризового адміністративно-правового регулювання економіки України.....225

Кримінальне право, кримінальний процес і криміналістика

Власова Г. П. Розв'язання конфліктів у кримінальному процесі 232
Потомська Н.А., Дирдін М.Є., Лісова Н.В. Визнання електронного документа як доказу у кримінальному процесі України.....238
Гмирко В. П. Професійні виконавці процесуальних функцій обвинувачення, захисту й правосуддя як носії діяльності доказування.....244
Сич В.О. Юридичні клініки як суб'єкти надання правової допомоги громадянам у кримінальних справах.....250
Коваленко О.В. Повторність злочинів: особливості регламентації 255
Савенков О.В. Правові наслідки самообмови при реабілітації особи.....261
Мельник П.В. Професійні ризики: щляхи запобігання та нейтралізації.....267
Андріященко О.Р. Значення способу вчинення злочинів у їх розкритті та розслідуванні.....273
Нітченко Ю.В. Організація планування слідчих дій при розслідуванні податкових злочинів.....279

Галян С.В. Виникнення і розвиток фіскальних органів та їх роль у стягненні податків.....286

Міжнародне право

Мамедова Ж.И. Международно-правовые аспекты сотрудничества ООН и Азербайджанской Республики.....294

Алиев Э.Р. Особенности государственного суверенитета в современном международном праве.....302

Цивільне та господарське право

Амеліна А. С. Поняття, сутність і значення представництва в цивільному праві України.....310

УДК 343.13

Н. А. Потомська,
кандидат юридичних наук,
М. Є. Дирдін,
кандидат юридичних наук,
Н. В. Лісова,
кандидат юридичних наук,
Національний університет ДПС України

ВИЗНАЧЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТА ЯК ДОКАЗУ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

У статті розглянуто питання історичного аспекту виникнення поняття „електронний документ як доказ у кримінальних справах" та законодавче його закріплення у наш час.

In the article is examined question of historical aspect of concept „electronic document as proof in criminal cases" and his legislative fixing in our time.

Ключові слова: *документ, електронний документ, доказ, інформація.*

Під впливом стрімкого процесу комп'ютеризації світового співтовариства неухильно зростає кількість фізичних та юридичних осіб, що використовують різні електронні технічні пристрої, автоматизовані системи для створення, обробки та передачі документованої інформації. На зміну паперовим технологіям приходять так звані „безпаперові", основані на використанні електронно обчислювальної техніки та електрозв'язку, одним з продуктів якого є електронні документи. Вони почали широко використовуватися в багатьох сферах діяльності.

Сьогодні складно знайти людину, яка б не чула про електронну пошту, електронний переказ коштів, електронну сторінку в Інтернеті, SMS-повідомлення, електронну записну книжку, файл, електронний цифровий підпис, програму для ЕОМ, базу даних, а також цифрову фотозйомку, відео- та аудіозапис. Електронні документи увійшли в наше життя, але, на жаль, поряд із їх позитивними якостями необхідно відзначити, що вони все частіше стають предметом і засобом вчинення різних злочинів, а, отже, виступають доказами у кримінальних справах.

У різні роки дослідженням поняття „документ" („документована інформація") як доказ займалися такі видатні вчені-науковці як Т. В. Аверьянова, Р. С. Бєлкин, А. З. Бецуков, П. С. Елькінд, Г. Ф. Горський, В. А. Камишин, В. А. Козловцев, Л. Д. Кокорєв, Ю. Г. Корухов, В. К. Лисиченко, С. . Маліков, О. Р. Россінська та інші.

Перші згадки про можливість використання електронних документів як доказів у кримінальних справах ми знаходимо у докторській дисертації В. К. Лисиченка „Криміналістичне дослідження документів (правові та методологічні проблеми)" у 1973 році. Проаналізувавши існуючі на той час визначення поняття „документ", учений виділяє

© *Потомська Н. А., Дирдін М. Є., Лісова Н. В., 2011*

відсутність у них вказівок на можливість виготовлення документів за допомогою штучних знакових систем і використовуваних з цією метою технічних засобів (телефонних апаратів, ЕОМ тощо), а також відмежування змісту документів, зафіксованих письмовими знаками натуральної мови, від фотознімків, кінофільмів, магнітних стрічок тощо. При цьому учений робить висновок про те, що широке впровадження в сфери господарства та управління держави обчислювальної техніки „створює об'єктивні підстави для того, щоб відомості про факти та практичну діяльність людей, зафіксовані знаками штучних мовних систем (машинною мовою), розглядалися в загальнонауковому та правовому значеннях як самостійний різновид документів" [1, с. 49].

У 1975 році Є.М. Мурадьян підтримав цю ідею та дав розгорнуте уявлення досліджуваної дефініції. „У зв'язку з автоматизованою обробкою різної інформації, – пише він, – з'явилися нові види документів. У них, як і в звичайних, зафіксована певна інформація, на основі якої судом встановлюються ті чи інші обставини, що мають значення для справи, що розглядається" [2, с. 12]. Ці документи він назвав „машинними" і визначив їх як видані ЕОМ довідки, табуляграми, накопичувальні відомості та інші документи, що підтверджують певні факти та відносини, які в разі судового розгляду використовуються як докази. Як основні ознаки, що відрізняють машинний документ від звичайного, ним були виділені виготовлення документа на носіях, що відрізняються від паперу (перфокартах, перфострічках, магнітних дисках, магнітній стрічці тощо); специфічний процес формування документа; певний спосіб організації інформації, зумовлений вимогами уніфікації та стандартизації; форма і способи посвідчення документа; можливість використання для запису інформації штучної мови; необхідність у застосуванні правових і технічних засобів захисту в процесі перетворення інформації. Далі він зазначає, що ці особливості повинні бути враховані при вирішенні питання про допустимість машинних документів як доказів, оскільки в них „відсутні підпис та печатка, без яких звичайний документ втрачає юридичну силу" [2, с. 12]. Таким чином, на перше місце ставиться проблема визначення та оцінки додаткових реквізитів документа, за якими з необхідним ступенем достовірності можна було б ідентифікувати джерело його походження та правомірність способу посвідчення інформації, що в ньому міститься.

Уперше електронний документ як речовий доказ було використано у 1979 році у Вільнюсі при розслідуванні кримінальної справи про комп'ютерне розкрадання 78 тис. 584 рублів. Цей факт був занесений до міжнародного реєстру комп'ютерних злочинів. Другий аналогічний випадок стався у 1982 році у місті Горькому (зараз – Нижній Новгород), коли всі відділення зв'язку переводилися на централізовану автоматичну обробку вхідних і вихідних грошових переказів на основі машинних документів з використанням ЕО комплексу „Онега". Одночасно застосовувався і звичайний – ручний спосіб обробки паперових документів. Ці обставини дали можливість групі злочинців шляхом внесення відповідних логічно взаємопов'язаних змін (інтелектуальної підробки) машинних і рукописних документів вчинити розкрадання грошових коштів у великому розмірі [3, с. 4].

Незважаючи на те що електронні документи почали використовувати як докази у кримінальних справах уже з кінця 70-х років, їх розгорнуте визначення та класифікацію вперше запропонували лише у 1991 році В. І. Першиков і В. М. Савінков:

1. Електронний документ (electronic document) – сукупність даних у пам'яті ЕОМ, призначена для сприйняття людиною за допомогою відповідних програмних та апаратних засобів.

2. Машинний документ (hard copy) – документ, підготовлений та виданий ЕОМ. Форма документа готується завчасно або генерується програмою для ЕОМ.

3. Печатний документ (printed document) – тверда копія машинного документа, отримана на друкуючому пристрої ЕОТ [4, с. 89].

Через рік А. Б. Борковський уточнює визначення електронного документа, визначаючи його як „сукупність даних у пам'яті обчислювальної системи, призначена для сприйняття людиною за допомогою відповідних програмних та апаратних засобів", та вводить термін електронна пошта (electronic mail – „E: mail") – засоби пересилання та зберігання повідомлень між користувачами мережі ЕОМ [5, с. 95].

Наприкінці 80-х початку 90-х років XX століття зі зміною поколінь електронно-обчислювальної техніки, появою персональних електронно-обчислювальних машин (ПЕОМ) – персональних комп'ютерів та мобільних апаратів цифрового електрозв'язку, стрімко зросла кількість договірних відносин, пов'язаних із виготовленням, передачею та використанням програм для ЕОМ, баз даних та інших різновидів електронних документів. Адекватно цьому процесу збільшилася і кількість злочинних посягань у сфері їх обігу. Такі обставини вимагали від законодавця прийняття термінових мір з урегулювання суспільних відносин у цій сфері та встановлення норм правової охорони електронних документів як об'єктів права власності.

Україна вступила в інформаційне суспільство на початку третього тисячоліття, після розпаду СССР і проголошення суверенної держави. З перших кроків органи державної влади заклали правові та організаційні основи формування в майбутньому інформаційного суспільства. Були прийняті закони: „Про інформацію" (2 жовтня 1992 р.), „Про захист інформації в автоматизованих системах" (4 лютого 1992 р.), „Про науково-технічну інформацію" (6 червня 1993 р.), „Про Національну програму інформатизації" в редакції від 13 вересня 2001 р., а також розпорядження Кабінету Міністрів України: „Про затвердження Концепції формування системи національних електронних інформаційних ресурсів" (5 травня 2003 року) та постанова Держкомісії цінних паперів та фондового ринку „Про встановлення єдиного формату обміну інформацією в електронному вигляді між учасниками ринку цінних паперів та державною комісією цінних паперів та фондового ринку" (3 січня 2003 р.). У цих нормативних актах не було зазначено як про інформаційні, так і про електронні документи. Можна було лише здогадуватися про те, що мова йшла про такі поняття. Закон України „Про електронні документи та електронний документообіг" прийнятий Верховною Радою України у першому читанні 27 лютого 2000 р., а підписаний Президентом лише 22 травня 2003 р.

Структура Закону логічно обумовлена його ціллю та завданнями. У п'яти розділах досить повно визначені основні терміни електронного документа та дано коротке їх пояснення. У Законі названі основні принципи електронного обміну та документообігу. Закон оперує такими термінами, як електронний документ, цифровий підпис, оригінал і копія електронного документа, правовий статус електронного документа та його паперових копій.

Коротко проаналізуємо деякі його загальні положення. Насамперед розглянемо більш детально поняття електронного документа.

„Електронний документ – це документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, що включають обов'язкові реквізити документів" [6].

У першому розділі законодавець пояснює сутність термінів електронного документообігу за участю різних суб'єктів – фізичних, юридичних осіб: адресата, суб'єкта, який підписує,

посередника; називає принципи, завдання державного регулювання електронного документообігу, встановлює повноваження суб'єктів управління.

У другому розділі, насамперед, розкрито поняття електронного документа, його реквізити і форму виготовлення, передачі, збереження та перетворення електронними способами в візуальну форму на папері. Законодавець визначає поняття електронного підпису, його суб'єктів, що таке оригінал електронного документа та яким ознакам та якостям він повинний відповідати. Тут також визначено допустимість електронного документа.

У третьому розділі „Основи електронного документообігу" розглянуто поняття документообігу як сукупності процесів: виготовлення, отримання, зберігання, передачі, електронної обробки, збереження цілісності та захисту електронних документів.

У четвертому розділі „Організація електронного документообігу" названі суб'єкти, їх права та обов'язки, розглянуто вирішення суперечок між суб'єктами електронного документообігу та їх відповідальність за його порушення.

Отже, у Законі України „Про електронні документи та електронний документообіг" використано інформаційний підхід до регулювання юридично значущих правовідносин і визначено більшість понять. Одночасно цей закон має дискусійні положення, що потребують окремого дослідження та обговорення. Наприклад, незрозумілою залишається роль і значення запропонованої концепції з погляду збирання та представлення доказів у кримінальному судочинстві, закріпленої у проекті нового КПК України.

Розглянемо ознаки електронного документа.

Загальні ознаки:

– матеріальна форма;

– юридична сила;

– наявність реквізитів, визначених законодавством або державними стандартами;

– копії документа, автентичні оригіналу. За вимогою сторін підлягають нотаріальному посвідченню цифровим підписом нотаріуса.

Крім загальних, електронний документ характеризується спеціальними ознаками, до яких належать:

– зміст електронного документа має електронну форму фіксації інформації за допомогою комп'ютерних засобів;

– створення документа відбувається у спеціальному електронному середовищі програмного забезпечення, поза якою документ не існує;

– електронному документу і документообігу притаманні риси динамічності електронно-цифрових процесів обробки, кодування інформації комп'ютерними засобами в електронному середовищі перебування;

– електронному документу притаманна риса збереження, відображення, перекодування форми представлення та трансляції по комп'ютерних мережах;

– зміст, форма та вид електронного документа органами чуття людини не сприймаються, але його алгоритмічні програми можна дослідити, проаналізувати. Відповідно можна вирішувати і діагностичні, і ідентифікаційні завдання, провівши судову експертизу.

Наведені ознаки та властивості електронного документа дозволяють стверджувати, що це – нове джерело доказової інформації сучасного інформаційного суспільства [7, с. 55]. Процесуальна проблема використання електронних документів у кримінальному судочинстві поки що законодавчо вирішена лише частково і потребує наукового дослідження та

вдосконалення. Разом із тим з урахуванням загальних і спеціальних ознак, перерахованих вище, електронний документ можна визначити так.

Електронний документ – це доказова інформація, зафіксована на матеріальному носієві в електронній формі, що дозволяє його ідентифікувати.

Вважаємо необхідно ознайомитися ще з окремими думками науковців щодо досліджуваних понять.

Так, В. А. Мещеряков увів поняття „віртуальний документ" і визначив його як „сукупність інформаційних об'єктів, що створюється в результаті взаємодії користувача з електронною інформаційною системою" [8, с. 167].

Д. Б. Ігнатьєв розмежував документи-докази за формою їх представлення, вказавши на те, що вони „можуть містити відомості, зафіксовані як у письмовій, так і в іншій формі: у вигляді фото- і кінозйомки, звуко- і відеозапису, кодів, шифрів, електронних документів, автоматичного самозапису та інших носіїв інформації, що фіксується за допомогою різноманітних науково-технічних засобів" [9, с. 13].

П. Зайцев визначив електронний документ як джерело судових доказів і запропонував розуміти під ним „відомості про обставини, що підлягають встановленню по справі, записані на перфокарту, перфострічку, магнітний, оптичний, магнітооптичний накопичувач, карту флеш-памяті або інший подібний носій, отримані з дотриманням процесуального порядку їх збирання" [10, с. 44].

Більш конкретно по досліджуваному питанню сказав А. С. Кобліков: „У документах як доказах, – пише він, – важливий їх зміст, і не має суттєвого значення матеріал, на якому вони виготовлені, зовнішній вигляд, якщо він більш менш звичайний. У документах – речових доказах – важливі їх ознаки як індивідуально визначених, унікальних предметів, речей" [11, с. 189].

Отже, на основі викладеного вище можна зробити висновок, що електронний документ буде визнаватися доказом у кримінальній справі за наявності хоча б однієї з таких умов: 1) якщо він виступав знаряддям злочину; 2) зберіг на собі сліди злочину; 3) є предметом злочину; 4) є майном, цінним папером чи іншою цінністю, отриманою в результаті злочинних дій або нажитою злочинним шляхом; 5) може виступати засобом для виявлення злочину та встановлення обставин по кримінальній справі; 6) якщо викладені в ньому відомості мають значення для встановлення обставин, що підлягають доказуванню по кримінальній справі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Лисиченко В. К. Криминалистическое исследование документов (правовые и методологические проблемы) : дис. … докт. юрид. наук / В. К. Лисиченко. – Киев, 1973. – С. 49–56.

2. Мурадьян Э. Машинный документ как доказательство в гражданском процессе / Э. Мурадьян // Сов. юст. – 1975. – № 22. – С. 12.

3. НТР: проблемы и решения. – М., 1987. – № 19. – С. 4-5.

4. Першиков В. И. Толковый словарь по информатике / В. И. Першиков, В. М. Савинков. – М., 1991. – С. 89.

5. Борковский А. Б. Англо-русский словарь по программированию и информатике (с толкованиями) : ок. 6000 терминов / А. Б. Борковский. – М., 1992. – С. 95.

6. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України // ВВР. – 2003. – № 36.

7. Григорьев В. Н. О методологии совершенствования доказательственного права / В. Н. Григорьев, А. В. Победкин // Государство и право. – 2003. – № 10. – С. 55.

8. Мещеряков В. А. Механизм следообразования при совершении преступлений в сфере компьютерной информации / В. А. Мерещяков // Известия Тульского государственного университета. – Вып. 3. – Тула, 2000. – С. 167. – (Серия : Современные проблемы законодательства России, юридических наук и правоохранительной деятельности).

9. Игнатьев Д. Б. Документы как доказательства по делам о налоговых преступлениях : автореф. дис. … канд. юрид. наук / Д. Б. Игнатьев. – Волгоград, 2001. – С. 13.

10. Зайцев П. Электронный документ как источник доказательств / П. Зайцев // Законность. – 2002. – № 4. – С. 44.

11. Кобликов А. С. Виды доказательств. // Уголовный процесс : учебник для вузов / Кобликов А. С ; [под ред. В. П. Божьева]. 2-е изд., испр. и доп. – М., 2000. – С. 189.

Стаття надійшла до редакції 18 травня 2011 р.

До авторів збірника:

Шановні друзі!

Звертаємося до вас з проханням дотримуватися таких вимог до матеріалів, що надсилаються до редакції:

1. Зміст статей повинен відповідати профілю журналу. Обсяг статті, враховуючи список літератури, таблиць, фотографій і малюнків, не повинен перевищувати 10 сторінок машинописного тексту, що надрукований через 1,5 інтервали на аркушах стандартного формату А4, оглядової статті (з погодження редакції) 10 сторінок, короткого повідомлення – 1 сторінку.

2. Заголовок статті повинен бути коротким і розкривати тему.

3. Рукопис до редакції подається у одному примірнику. Сторінки обов'язково пронумеровані. Розміри полів: зліва – 30 мм, справа – 20 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм.

4. Автор зобов'язаний ретельно вичитати рукопис і підписати його на останній сторінці.

5. На першій сторінці рукопису зазначаються атрибути статті:

– назва рубрики, для якої призначений матеріал (якщо такої рубрики немає, то редакція визначає її за власним розсудом);

– індекс за Універсальною десятковою класифікацією (УДК);

– прізвище, ім'я, по батькові авторів повністю, вчений ступінь, повна назва організації, де працює чи навчається автор;

– назва статті;

– анотація українською та англійською мовами (не більше 75 слів);

– ключові слова.

6. Рукописи приймаються і публікуються лише українською мовою.

7. Цитати, таблиці, статистичні дані, цифрові показники, що підвищують рівень аналітичних матеріалів, обов'язково подаються з посиланням на джерела у кінці на відповідній сторінці; нумерацію посилань на ту чи іншу роботу позначати в тексті у дужках за порядковим номером цієї роботи в списку літератури. Першоджерела подаються на мові оригіналу. Таблиці повинні бути пронумеровані й мати заголовок.

8. У кінці матеріалу потрібно вказати прізвище, ім'я та по батькові автора, його поштову адресу, номер телефону. До статті додається дискета з матеріалами.

Увага!

Відповідальність за точність викладеного матеріалу покладається на автора.

Матеріали, зіскановані та недбало оформлені, з грубим порушенням правил редакцією не розглядаються і не рецензуються.

Над випуском працювали:

Редактор-коректор **Мультян В.В.**

Технічне редагування та

комп'ютерне верстання **Новицького С.В.**

Підп. до друку 30.09.2011 р. Формат 70x108/16 Папір офсет. № 1.
Друк різографний. Ум.-друк. арк. 10,3. Обл.-вид. арк. 14,4
Тираж 500 прим. Зам. № 85

Видавець і виготовлювач
Національний університет державної податкової служби України
вул. Карла Маркса, 31, м. Ірпінь, Київська обл., 08201

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої діяльності
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 1858 від 30.06.2004 р.